Evropský parlament
2024-2029

Hospodářský a měnový výbor

2025/0158(NLE)

18.6.2025

*

NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu rozhodnutí Rady o přijetí eura Bulharskem ke dni 1. ledna 2026
(COM(2025)0304 – C10-0110/2025 – 2025/0158(NLE))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodajka: Eva Maydell

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovacích návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem ▌ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtne. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....6

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY 9

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutí Rady o přijetí eura Bulharskem ke dni 1. ledna 2026 (COM(2025)0304 – C10-0110/2025 – 2025/0158(NLE))

(Konzultace)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Radě (COM(2025)0304),

– s ohledem na čl. 140 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého Rada konzultovala návrh s Parlamentem (C10-0110/2025),

– s ohledem na konvergenční zprávu Komise z roku 2025 a konvergenční zprávu Evropské centrální banky z června 2025,

– s ohledem na článek 108 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0000/2025),

1. schvaluje návrh Komise;

2. vyzývá Radu, aby informovala Parlament, bude-li mít v úmyslu odchýlit se od znění schváleného Parlamentem;

3. vyzývá Radu, aby znovu konzultovala s Parlamentem, bude-li mít v úmyslu podstatně změnit znění schválené Parlamentem;

4. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě, Komisi, Evropské centrální bance, Euroskupině a vládám členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Přistoupení Bulharska k eurozóně bude silným politickým a hospodářským signálem důvěry v životaschopnost a atraktivitu jednotné měny Evropské unie. Připravenost Bulharska přijmout od 1. ledna 2026 euro – které existuje už po více než dvě desetiletí – je potvrzením soudržnosti Unie a úlohy eura jako globálního symbolu stability a jednoty. Bulharsko dosáhlo značného pokroku na cestě k úplné hospodářské konvergenci a je nyní připraveno na to, aby se stalo dvacátým prvním členem eurozóny.

Režim pevného směnného kurzu uplatňuje Bulharsko od 1. července 1997, kdy bulharský lev navázalo na německou marku a později na euro. Od přistoupení k EU v roce 2007 má Bulharsko status „členského státu, na který se vztahuje výjimka“, a podléhá tedy pravidelnému hodnocení konvergence, které provádí Evropská komise a Evropská centrální banka.

V Evropském parlamentu vznikla na základě rozhodnutí koordinátorů ECON dne 18. listopadu 2019 pracovní skupina pro země přistupující k eurozóně. Působila po celé 9. volební období a věnovala se posuzování připravenosti Bulharska přijmout euro. Uskutečnila čtyři zvláštní zasedání s odborníky a setkala také s místopředsedy vlády a ministry financí Bulharské republiky.

Dne 25. února 2025 předložilo Bulharsko oficiální žádost o posouzení konvergence. Zprávy ECB a Komise ze 4. června 2025 posuzují kompatibilitu bulharského práva, zejména statutu jeho centrální banky, s články 130 a 131 Smlouvy a se statutem ESCB a ECB. Tyto zprávy rovněž posuzují, zda bylo dosaženo vysokého stupně udržitelné konvergence, a to na základě splnění konvergenčních kritérií, a zohledňují několik dalších faktorů požadovaných v čl. 140 odst. 1 posledním pododstavci Smlouvy.

Na základě své vlastní konvergenční zprávy a zprávy ECB Komise navrhla, aby Bulharsko přijalo euro od 1. ledna 2026. V souladu s čl. 140 odst. 2 SFEU Rada kvalifikovanou většinou na návrh Komise rozhodne, které členské státy, na něž se vztahuje výjimka, splňují podmínky nezbytné pro přijetí eura podle, jak jsou vymezeny v čl. 140 odst. 1 SFEU. Toto rozhodnutí se přijímá po konzultaci s Evropským parlamentem a na základě zpráv Komise a ECB. Legislativní návrh rozhodnutí Rady o přijetí eura Bulharskem k 1. lednu 2026 je proto nyní konzultován s Parlamentem.

Ke konvergenčním kritériím podle čl. 140 odst. 1 SFEU zpravodajka formuluje tyto poznámky:

1. Slučitelnost vnitrostátních právních předpisů s článkem 130 a 131 SFEU a se statutem ECB

Bulharské právo včetně zákona o Bulharské národní bance je plně v souladu s požadavky EU. Zákon zaručuje nezávislost národní centrální banky a členů jejích rozhodovacích orgánů, zakazuje měnové financování a privilegovaný přístup a zajišťuje soulad s cíli ESCB, jak jsou formulovány v článku 127 Smlouvy.

2. Dosažení vysokého stupně cenové stability

V průběhu 12 měsíců do dubna 2025 zaznamenalo Bulharsko průměrnou míru inflace ve výši 2,7 %, což je pod referenční hodnotou 2,8 %. Analýza širokého souboru ukazatelů neodhalila žádné obavy ohledně udržitelnosti cenové stability. Referenční hodnota se vypočítává jako průměrná míra inflace tří členských států EU s nejlepšími výsledky v oblasti cenové stability

s přičtením 1,5 procentního bodu. Referenční hodnota ve výši 2,8 % za období od května 2024 do dubna 2025 vychází z míry inflace Irska (1,2 %), Finska (1,3 %) a Itálie (1,4 %). Žádný členský stát nebyl v tomto výpočtu považován za statisticky odlehlý, neboť žádný z nich nevykazoval odchylky inflace výrazně nad průměrem eurozóny v důsledku faktorů specifických pro jednotlivé země.

3. Dlouhodobě udržitelný stav veřejných financí

Bulharska se v současné době netýká žádné rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku. Schodek veřejných financí činil v roce 2024 3,0 % HDP, tj. odpovídal referenční hodnotě 3 %, a poměr hrubého veřejného dluhu k HDP činil od roku 2007 24,1 %, tj. nacházel se výrazně pod referenční hodnotou 60 %.

4. Dodržování normálních fluktuačních rozpětí mechanismu směnných kurzů EMS (ERM II) minimálně po dobu dvou předchozích let

Bulharský lev se účastnil ERM II ve dvouletém referenčním období od 20. května 2023 do 19. května 2025. Během referenčního období nevykazoval bulharský lev žádnou odchylku od střední parity. Bulharsko splnilo téměř všechny závazky, které přijalo po vstupu do ERM II, je však třeba vyvinout další úsilí v boji proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT).

5. Trvanlivost konvergence, jak ji odrážejí míry dlouhodobých úrokových sazeb

V průběhu 12 měsíců do dubna 2025 zaznamenalo Bulharsko průměrnou dlouhodobou míru inflace ve výši 3,9 %, což je pod referenční hodnotou 5,1 %. Referenční hodnota pro duben 2025 (5,1 %) je vypočtena jako prostý průměr průměrných dlouhodobých úrokových sazeb v Irsku (2,8 %), Finsku (2,9 %) a Itálii (3,7 %) s přičtením dvou procentních bodů.

6. Hospodářská integrace a konvergence (čl. 140 odst. 1 druhý pododstavec SFEU)

V souladu s článkem 140 SFEU musí posouzení Komise rovněž zohlednit další faktory důležité pro hospodářskou integraci a konvergenci, neboť poskytují přehled o schopnosti členského státu vstoupit do eurozóny bez významných obtíží. Patří mezi ně vývoj v oblasti platební bilance a integrace produktů, práce a finančního trhu.

V tomto ohledu se vnější pozice Bulharska zlepšila a jeho kombinovaný běžný a kapitálový účet se v roce 2024 téměř vyrovnal. Země je dobře integrována do eurozóny prostřednictvím obchodu a investic, přičemž těží ze zvýšené bankovní a finanční integrace a přístupu na širší trh eurozóny. Bulharsko nadále dosahuje pokroku, jsou však zapotřebí další opatření v oblasti právního státu, protikorupční činnosti a regulační kvality.

Ačkoli je bulharský finanční sektor malý a dominují mu banky, je dobře začleněn do eurozóny, čemuž napomohlo to, že Bulharsko se již od roku 2020 účastnilo bankovní unie. Tržní financování je dosud nedostatečně rozvinuté, nicméně potenciální rizika pro finanční stabilitu zmírňuje konzervativní makroobezřetnostní politika Bulharské národní banky a celková odolnost bankovního systému. Komise ve své zprávě mechanismu varování z roku 2025 dospěla k závěru, že není třeba provádět hloubkové posouzení nerovnováhy, nicméně poukázala na to, že je důležité pozorně sledovat, jak se vyvíjí konkurenceschopnost, jak se proměňuje trh s bydlením a jak rostou úvěry.

Bulharský národní plán pro oživení a odolnost, na nějž směřuje celkem 5,7 miliard EUR v grantech (2021–2026), se zaměřuje na strukturální reformy, konkurenceschopnost a snižování

rozdílů mezi regiony. V dubnu 2025 byl předložen revidovaný národní plán s cílem urychlit provádění, zejména v oblasti dekarbonizace, správy a podnikatelského prostředí. Z prostředků politiky soudržnosti (celkem 10,7 miliard EUR v období 2021–2027) je dále podporována konkurenceschopnost, ekologická transformace, sociální začleňování a vzdělávání. Provádění probíhá celkově dobře, i když v některých oblastech přetrvávají určité problémy.

7. Poznámka ohledně konzultace s Evropským parlamentem

Článek 108 jednacího řádu stanoví, že je-li Parlament konzultován podle čl. 140 odst. 2 Smlouvy o fungování EU, příslušný výbor předloží Parlamentu zprávu, v níž se vysloví pro schválení, nebo zamítnutí tohoto aktu, a na základě této zprávy Parlament věc projedná. Parlament hlasuje o navrženém aktu v jediném hlasování a k návrhu nelze předkládat pozměňovací návrhy. Totéž platí i pro hlasování ve výboru. Dne 19. března 2025 se koordinátoři ECON shodli na tom, že návrh bude projednán urychleně, aby hlasování mohlo proběhnout na červencovém plenárním zasedání. Zpravodajové proto měli být jmenováni co nejdříve.

Na základě výše uvedených skutečností zpravodajka doporučuje, aby byla výjimka zrušena a Bulharsko přijalo ke dni 1. ledna 2026 euro.

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY

Zpravodajka v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracovávání návrhu zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržela podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
Commissioner for Economy and Productivity; Implementation and Simplification
Minister of Finance of the Republic of Bulgaria
Permanent Representation of the Republic of Bulgaria to the European Union
Chair of the Committee on Budget and Finance in the National Assembly of the Republic of Bulgaria
Association of Banks in Bulgaria
Governor of the Bulgarian National Bank
Prime Minister of the Republic of Bulgaria
Bulgarian Commission for Consumer Protection

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodajky.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodajka prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.